

“Een Europese belasting zal zeker nodig zijn”

Gewezen eerste minister Jean-Luc Dehaene is lijsttrekker voor Europa bij CD&V

Jean-Luc Dehaene voelt zich na vijf jaar zetelen in het Europees Parlement duidelijk thuis achter zijn bureau in het Brusselse Spielligebouw. Schoenen af, voeten op de stoel tegenover hem, relaxed achterover leunend laat hij zijn blik glijden over zijn verdiensten in de totstandkoming van het Verdrag van Lissabon. “België moet inzien dat institutionele hervormingen tijd en overtuigingskracht nodig hebben.”

Was het een voordeel om als gewezen eerste minister uw intrede te doen in het Europees Parlement vijf jaar geleden ?

Het is zeker een voordeel om als gewezen eerste minister in het Europees Parlement te zetelen, vooral als je ooit bijna Commissievoorzitter bent geweest (in 1994 behaalde Dehaene één stem te weinig voor die functie, red). Ik zetelde bovendien sinds december 2001 anderhalf jaar als ondervoorzitter van de Conventie waar ik het ontwerp voor de Europese Grondwet hielp opstellen. De actiefste groep binnen de Conventie was de afvaardiging van het Europees Parlement. Eenmaal in het Parlement lagen

“Een Europese belasting betekent niet dat je een nieuwe belasting toevoegt”

mijn werkzaamheden zowat in het verlengde van wat ik in de Conventie deed. Wat meteen ook de reden is waarom ik als rapporteur werd aangesteld voor een van de belangrijkste rapporten van het Verdrag van Lissabon. Op dat domein was ik een autoriteit binnen het Parlement. Ik heb me er bewust op toegelegd en veel minder op een aantal andere technische dossiers.

Een parlementslid krijgt in het Europees Parlement slechts enkele minuten om zijn standpunten en ideeën uiteen te zetten. Bitter weinig voor iemand die met constitutionele zaken bezig is. Aan de ene kant dooft dat het debat. Er is geen ruimte voor ellenlange uiteenzettingen. Het grote

voordeel daarentegen is dat er zo geen oeverloze debatten gevoerd worden. Nationale parlementen kunnen hier nog iets van leren.

Het toont ook de relativiteit van de Algemene Vergadering aan. Het meeste werk gebeurt in de Commissies.

Bent u teleurgesteld dat het Verdrag van Lissabon nog steeds niet bekrachtigd is in alle lidstaten ?

Dat bewijst dat institutionele hervormingen tijd en overtuigingskracht nodig hebben. In België zou men dat beter ook eens gaan inzien.

Al sinds het einde van de Koude Oorlog – toen er sprake was van de toetreding van Centraal-Europese landen – gingen stemmen op voor een nieuw verdrag. Binnen de Conventie kwamen we tot een ambitieus compromis, het Grondwettelijk Verdrag. Na de negatieve referenda is dat omgezet naar het Verdrag van Lissabon, wat inhoudelijk in grote lijnen hetzelfde is. Wanneer het omgezet wordt, dat is een heel ander verhaal.

van de beer niet verkopen voor die geschoten is, maar uit opiniepeilingen blijkt dat het Verdrag voor eind oktober definitief groen licht zal krijgen. Het eengemaakte Europa heeft nood aan een sterk basisverdrag. Een verdrag dat rekening houdt met de nieuwe lidstaten, maar ook met de nieuwe rol die Europa moet spelen in de wereld.

Welke zijn dan de onmiddellijke positieve gevolgen voor de Europeanen ?

In de eerste plaats is het een grote verbetering dat veel meer met meerderheid kan beslist worden. Nu wordt in Europa alles met unanimiteit van de stemmen beslist wat synoniem staat aan immobilisme. Met andere woorden, het Verdrag van Lissabon probeert de efficiëntie van de besluitvorming te vrijwaren. In die zin moeten we uiteraard nog verdere stappen nemen. Als we Europa echt dynamisch willen houden, moeten we ook naar een kleinere Commissie en niet – zoals nu – een Commissie waar elke lidstaat in vertegenwoordigd wordt.

Een tweede en belangrijkste element aan het Verdrag is dat Europa nu echte bevoegdheden krijgt op vlakken waar het voordien zwak stond. Kijk maar naar Justitie en Binnenlandse Zaken, maar er zijn ook totaal nieuwe mogelijkheden om een Defensie op poten te zetten en een Buitenlands Beleid. Met andere woorden, Europa krijgt naast zijn economische dimensie ook een potige dimensie. Zo kunnen we Europa klaarmaken om zijn internationale rol, zijn rol als ‘global actor’, te institutionaliseren.

Kan Europa ook een rol gaan spelen in ethische thema’s ?

Dat is bijvoorbeeld de vrees van de Ieren. Maar dat is een zeer eenzijdige lezing van het Verdrag. Het lijkt me niet de eerste prioriteit van Europa. De echt ethische samenlevingsproblemen hoeven niet het voorwerp uit te maken van een Europese regelgeving.

“Als we Europa dynamisch willen houden, moeten we naar een kleinere Commissie”

Is een Europese belasting een stap te ver ?

Ik ben voorstander van Europese belastingen. Na de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon moet er een adempauze komen rond het institutionele. Die adempauze moeten we aangrijpen om een discussie op gang te brengen rond de financiering van de Europese Unie. De EU wordt nu hoofdzakelijk gefinancierd door dotaties uit nationale begrotingen. Dat is een systeem dat naar mijn aanvoelen niet houdbaar is. Een Europese belasting betekent niet dat je een nieuwe belasting toevoegt. Het betekent alleen dat je een bepaalde belastingmassa voorbehoudt aan Europa. Een voorbeeld kan de BTW zijn die geheel of gedeeltelijk voorbehouden wordt voor Europa.

Op welke thema’s gaat u de volgende vijf jaar wegen ?

Ik zal minder het accent liggen op het institutionele en meer op begroting en financiering. Naast het klimaat en de aanpak van de economische crisis wordt financiering een van de grote thema’s in de volgende legislatuur. Zo kan een lichte verschuiving van de begroting één van de middelen zijn om op Europees vlak de crisis aan te pakken.

Er heerst over verschillende fracties heen een consensus rond uw persoon als de volgende voorzitter van de Commissie.

Dat is voor mij niet aan de orde. Ik ben ooit eens bijna voorzitter geweest op één stem na. Ik zeg altijd ‘de

slechtste films zijn de remakes’.

U krijgt het vertrouwen over de fracties heen. Dat betekent toch iets ?

(wuijt de lof weg) Onder meer door de functies die ik bekleed heb – onder meer in de Conventie – ben ik inderdaad iemand die in vele fracties goede contacten heeft. In het Parlement moet je rond ieder nieuw dossier een meerderheid gaan vormen. Goede contacten kunnen daarbij belangrijk zijn om tot een consensus te komen.

Zou u niet meer armslag hebben als eurocommissaris ?

De Commissie is een soort regering waar je inderdaad meer vat hebt op de dingen. In het Parlement moet je meer vanuit het debat druk gaan uitoefenen. Ik wil er wel onmiddellijk aan toevoegen dat een Europees parlementslid dat zich in een bepaalde materie specialiseert veel meer reële macht en impact kan hebben dan een Vlaams of nationaal parlementslid.

U verenigt enkele bestuursmandaten, onder andere bij Dexia, Unicore en Lotus Bakeries, met een mandaat als Europees Parlementslid. Ziet u dat als een voordeel ?

In de Verenigde Staten heb je een té grote overloop tussen privé en politiek. In Europa heeft men dan weer te lang beide werelden als aparte entiteiten gezien. Dat is nefast. Ik denk dat ze elkaar perfect kunnen kruisbestuiven. Dat is onder meer wat ik probeer te doen met die beheersmandaten. Met de juiste instelling kan je

“De bedrijfswereld en de politieke wereld moeten elkaar meer aanvullen”

een brug vormen tussen beide milieus.

Je moet beide wel heel goed kunnen scheiden. Dat vergt een zekere discipline. Het is bijvoorbeeld volledig normaal dat je als eurocommissaris geen beheersmandaten kan opnemen. Toen Herman van Rompuy eerste minister werd, heeft hij ook meteen ontslag genomen als beheerder bij Dexia.

Slotvraag : Hoeveel bent u ondertussen al afgefallen ?

(lacht) Ik ben ondertussen al meer dan tien kilo kwijt. Ik drink al sinds eind februari geen pinten meer. Ik blijf van de snoep af en pas het half bord-principe toe. Ik vul maar de helft van mijn bord. Ik doe het om de campagne van mijn zoon Tom vooruit te helpen. Gezondheid is een belangrijk thema binnen zijn campagne.

(mafffoto bel)

Jean-Luc Dehaene : “Naast het klimaat en de aanpak van de economische crisis wordt financiering één van de grote thema’s in de volgende legislatuur.”